

17.3.2017

VIITE: STM:n lausuntopyyntö 6.3.2017 hallituksen esitykseen laiksi sosiaali- ja terveystalvelujen tuottamisen täydentämisestä (sertifiointi)

Laki sosiaali- ja terveystalvelujen tuottamisen täydentämisestä

Lakiehdotuksessa määritellään sairaala sekä vaativa sosiaalihuoltoa tuottava palveluyksikkö. Sairaaloiminnan reunaehtoina on määritelty leikkaustoimintaa harjoittavat palveluyksiköt ja ympärivuorokautinen lääketieteellinen hoitoiminta. Sairaaloiminta on määritelty lakiluonnoksessa riittävän tarkasti. Vaativan sosiaalihuollon palveluyksikön määrittelyn rajat ovat huomattavasti epämääräisemmät osin sosiaalihuollon toiminnan luonteen vuoksi. Pääsääntönä tulisi olla toiminnan ympärivuorokautisuus sekä tahdosta riippumattomaan hoitoon ja asiakkaan itsemääräämisoikeutta rajoittavat toimenpiteet.

Käytännön näkökulmasta on tärkeää, että valvova viranomainen (Valvira ja aluehallintovirastot) selkeästi ilmoittaa jo ennakoon, missä palveluissa ja tilanteissa sertifiointi tai pakollinen ennakkotarkastus ei koske kyseessä olevaa toimintaa. Tämä tulisi määritellä ja ohjeistaa kansallisesti yhtenevällä tavalla mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Lakiluonnoksen määritelmä vaativan sosiaalihuollon palveluyksikön osalta on tältä osin ongelmallisempi kuin sairaaloiminnan määrittely.

Lakiluonnos aiheuttaa lisäkustannuksia. Näin ollen julkiselle taloudelle kohdistuviin lisäkustannuksiin tulee kohdentaa valtion rahoitusta jo ennen lakiuudistuksen voimaan tuloa, koska ennakkotarkastukset tai sertifioidun laadunhallintajärjestelmän käyttöönotto aiheuttaa kustannuksia julkisten palveluiden tuottajille. Tarkastuskustannukset on arvioitu melko karkeasti ja alhaisiksi lakiluonnoksen muistiossa. Vaihtoehtoisesti ennakkotarkastukset voisivat olla maksuttomia tietyllä siirtymäajalla. Edelleen on tärkeää sovittaa yhteen lain voimaantulo sote- ja maakuntaudistuksen kanssa.

Tarkkarajainen määrittely sekä valvovan viranomaisen tarkkarajaisempi ohjeistus on erityisen tärkeää, jotta ennakkotarkastuksia tai laadunhallintajärjestelmän käyttöönottoa ei tarpeettomasti laajenneta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutoimintaan.